

[Etusivu](#) > ... > [Rahavaateet](#) > [Varallisuuteen Kohdistuvat Turvaamistoimet Oikeudenkäynnin Aikana EU-maissa](#)
> [England and Wales](#)

Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Englanti ja Wales

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Englannissa ja Walesissa sekä siviilioikeudellisia menettelyjä koskevien sääntöjen (*Civil Procedure Rules, CPR*) 25 §:n 1 momentin 1 kohdan että kyseisistä säännöistä johtuvan yleisen lainkäyttövallan mukaisesti tuomioistuimilla on toimivalta määrätä väli-toimia ja turvaamistoimia, joiden tarkoituksena on suojata osapuolen etuja, jotka liittyvät joko varallisuuteen tai kanneperusteeseen. Nämä oikeussuojakeinot ovat käytettävissä missä tahansa vaiheessa oikeudenkäyntiä tai jopa ennen sen aloittamista. Ne ovat kohtuudenmukaisia oikeussuojakeinoja, sillä tuomioistuimella on harkintavalta antaa asianmukainen määräys. Periaatteet niiden antamiseksi vahvistettiin asiassa *American Cyanamid Co v. Ethicon*[1] annetussa merkittävässä ratkaisussa. Tuomioistuin voi 25 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla antaa seuraavia määräyksiä:

Väliaikaiset kieltomääräykset

Väliaikaiset ilmoitukset

Omaisuuksia koskevat määräykset, jotka mahdollistavat omaisuuden myynnin, säilyttämisen, tarkastamisen, säilytyspaikan vaihtamisen tai maksamisen

Määräykset maalle tai rakennuksiin pääsyn sallimiseksi

Luovutusmääräykset

Jäädäytysmääräykset tai määräykset, joiden nojalla osapuolen on annettava tietoja jäädäytysmääräyksen kohteena olevan omaisuuden tai varallisuuden sijainnista

Etsintämääräykset

Asiakirjojen luovuttamista tai omaisuuden tarkastamista koskevat määräykset ennen vaatimuksen vireillepanoa - ne voidaan antaa joko vastapuolta tai toistaiseksi ulkopuolista osapuolta vastaan

Välimaksu-määräykset vahingoista, joista tuomioistuimen on vielä tuomittava

Tuomioistuimelle tehtyjä talletuksia koskevat määräykset oikeudenkäynnin tulosta odottaessa

Määräykset tehdä tiliä rahoista

Teollis- ja tekijänoikeuksia koskeviin menettelyihin liittyvät määräykset.

Myös oikeuskäytännössä on tuomioistuimille kuuluvan toimivallan nojalla luotu joitakin välitoimia, joista tärkeimpiä ovat *Norwich Pharmacal* -määräykset ja -oikeudenkäyntikiellot. *Norwich Pharmacal* -määräysten tarkoituksena on pakottaa kolmas osapuoli paljastamaan väärinkäytöksen tekijän tiedot, jotta kantaja voi nostaa nimetyn kanteen häntä vastaan. Usein näitä määräyksiä käytetään yritysten väärinkäytösten yhteydessä. Oikeudenkäyntikieltojen tarkoituksena on estää asianosaista nostamasta kannetta ulkomailla silloin, kun kanne tehtäisiin kiusanpäiten tai olisi sortava tai oikeudenmukaisen menettelyn vastainen. Lisäksi tuomioistuin voi antaa ilmoituksen lain tulkinnasta tai itse oikeudenkäynnin kohteena olevan sopimuksen ehdosta.

Kieltomääräys on tuomioistuimen määräys, jonka nojalla asianosaisen on joko ryhdyttävä tiettyihin toimiin tai pidättäydyttävä tietyistä toimista. Väliaikainen kieltomääräys annetaan ennen kanteen käsittelyä oikeudenkäynnissä. Kantaja voi pyrkiä suojaamaan asemansa oikeudenkäynnin aikana tai jopa ennen menettelyn aloittamista pyytämällä väliaikaista kieltomääräystä, jolla estetään vastaajaa toimimasta tavalla, joka vahingoittaisi kantajaa.

Kantaja voi myös hakea kahta erityistä kieltomääräystä, jos on olemassa vaara, että vastaaja ryhtyy toimiin tuhotakseen todisteita tai tehdäkseen tyhjäksi kantajan saaman tuomion. Ensimmäinen on etsintämääräys ja toinen jäädytysmääräys, joka kieltää vastaajaa käsittelemästä varallisuutta tai siirtämästä sitä pois lainkäyttöalueelta.

Jos kantaja hakee rahasumman (esimerkiksi velan tai vahingonkorvauksen) maksamista, tuomioistuin voi määrätä vastaajan suorittamaan välimaksun minkä tahansa summan perusteella, jonka vastaaja voi viime kädessä joutua maksamaan, jotta kantajalle ei aiheudu vaikeuksia tuomion saamisen viivästymisen vuoksi.

Vastaajalla voi olla riski, että vaikka kanne hylätään ja kantaja määrätään maksamaan kuluja, kulumääräyksen täytäntöönpano on mahdotonta. Vastaajan suojelemiseksi tuomioistuin voi tietyissä olosuhteissa määrätä kantajan antamaan vakuuden kuluista, yleensä maksamalla tuomioistuimelle summan rahaa.

Ylemmän oikeusasteen tuomioistuimella (*High Court*) on valtuudet määrätä välitoimesta, jolla tuetaan oikeudenkäyntiä toisella lainkäyttöalueella, jos se on tarkoituksenmukaista. Se voi myös antaa "maailmanlaajuisen jäädytysmääräyksen", jota sovelletaan muilla lainkäyttöalueilla olevaan varallisuuteen.

[1] [1975] 1.504

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Kieltomääräykset (mukaan lukien etsintämääräykset ja jäädytysmääräykset)

CPR:n 25 §:n mukaan välitoimea koskeva hakemus on tehtävä tuomioistuimelle, joka käsittelee asiaa nyt tai menettelyn käynnistämisen jälkeen. Tietyntyyppiset kieltomääräykset, erityisesti ne, joihin kuuluu kansainvälinen tekijä, voidaan antaa vain *High Courtissa*, kun taas toiset voidaan antaa alemman oikeusasteen siviilituomioistuimessa (*County Court*). *High Courtissa* ne voidaan antaa tavanomaisella tavalla tai eri alajaostoina toimivien väliaikaista muutoksenhakua käsittelevien tuomioistuinten (*Divisional Courts*) tai niiden työajan ulkopuolisten palvelujen kautta. Tämä on usein merkityksellistä sellaisten määräysten kohdalla, joilla estetään lehdistöä julkaisemasta juttua tai sisäasianministeriötä (*Home Office*) panemasta täytäntöön karkotuksia.

Hakemuksen yleisenä vaatimuksena on, että se tehdään hakemusilmoituksella (*Application Notice* N244) ja että ilmoitukseen liitetään kanelomake, hakemusta tukeva todistajalausunto, valahtoinen todistus ja määräysluonnos. Määräysluonnoksessa on oltava vastasitumus [2], sitoumus antaa vastaajille tiedoksi hakemus, todisteet ja mahdollisesti annetut määräykset. Tämä on ratkaisevaa, jos asia on *ex parte* eli käsitellään toista osapuolta kuulematta. Kiireellisten kieltomääräysten kohdalla on tehtävä sitoumus maksaa asiaankuuluvat maksut mahdollisimman pian. Lisäksi voidaan vaatia sitoumusta aloittaa muodollinen menettely mahdollisimman pian.

Kun hakemus on tehty, asiaa käsittelee tuomari, joka antaa tarvittavan määräyksen ja järjestää määräyksen sinetöinnin ja palauttamisen hakijalle. Määräyksen antaminen tiedoksi toiselle osapuolelle on hakijan tehtävä.

Etsintämääräykset ovat hyvin invasiivisia, ja siksi niihin liittyy erityisvaatimuksia. Niiden tiedoksi antamisesta huolehtii yleensä ”valvova asianajaja”, joka tuntee etsintämääräykset ja on riippumaton hakijan asianajajista. Valvovan asianajajan on selitettävä etsintämääräys vastaajalle ja ilmoitettava vastaajalle tämän oikeudesta hankkia oikeudellista neuvontaa. Valvova asianajaja suorittaa etsinnän tai valvoo sitä ja raportoi etsinnästä hakijan asianajajille. Etsintämääräykset ovat voimassa tiedoksiantohetkestä ja sen jälkeen, kun on kulunut kohtuullinen aika hakea oikeudellista neuvontaa.

Jäädymääräykset ovat määräyksiä, jotka estävät osapuolta siirtämästä lainkäyttöalueella sijaitsevaa varallisuutta muualle tai käsittelemästä missä päin maailmaa tahansa sijaitsevaa varallisuutta. Ainutlaatuisesti ne tulevat voimaan niiden antamishetkellä, koska niiden katsotaan olevan erityisen merkityksellisiä.

Molemmissa tapauksissa määräyksen noudattamatta jättäminen johtaa tuomioistuimen halventamista koskevaan menettelyyn.

Välimaksut ja kuluja koskeva vakuus

Välimaksuista ja kuluja koskevista vakuuksista voidaan sopia osapuolten välisellä sopimuksella, mutta ilman sopimusta on tarpeen tehdä hakemus tuomioistuimelle. Hakemus tehdään jättämällä hakemusilmoitus, jota tuetaan kirjallisella näytöllä. Hakemus on annettava tiedoksi vastaajalle, joka voi esittää vastauksessaan vastanäyttöä. Jos tuomioistuin antaa määräyksen, se määrittää annettavan vakuuden tai suoritettavan maksun muodon ja määrän.

Määräysten hakemiskulut

Edellä kuvattujen määräyksien hakemista varten ei ole kiinteää kulutaulukkoa. Määräystä koskevan hakemuksen antamisesta peritään kuitenkin erityiset oikeudenkäyntimaksut, jotka riippuvat siitä, annetaanko hakemus vastaajalle tiedoksi vai ei. Tarkempia tietoja näistä maksuista on saatavilla [oikeusministeriön \(Ministry of Justice\)](#) verkkosivuilla.

Hakija on velvollinen maksamaan asianajajiensa (ja etsintämääräyksen kohdalla myös valvovan asianajajan) palkkiot, vaikka vastaaja voidaan viime kädessä määrätä maksamaan kyseiset kulut.

[2] Sitoumukset ovat tuomioistuimelle annettuja lupauksia. Rangaistus sitoumuksen laiminlyönnistä voi olla vakava.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Kuten edellä mainittiin, kaikki tässä osiossa kuvatut oikeussuojakeinot ovat harkinnanvaraisia, eikä tuomioistuin määrää niitä, jos se katsoo, että ne olisivat epäasianmukaisia tai suhteettomia kyseisissä olosuhteissa. Tuomioistuimet ovat yleensä varovaisempia etsintämääräysten ja jäädymääräysten kohdalla, koska ne ovat erityisen ankaria toimenpiteitä.

Väliaikaiset kieltomääräykset

Päätöksessään väliaikaisen kieltomääräyksen [3] antamisesta tuomioistuin tutkii ensin, nostaako kanne ”vakavan kysymyksen, jota on käsiteltävä” (sen sijaan, että kanne olisi ”perusteeton tai kiusanpäiten nostettu”). Jos näin ei ole, määräys hylätään.

Jos kyseessä on vakava kysymys, jota on käsiteltävä, tuomioistuin harkitsee ”etujen tasapainoa”. Tässä yhteydessä kysytään, olisiko pahempaa vaatia kantajaa selviämään ilman kieltomääräystä oikeudenkäyntiin saakka vai pakottaa vastaaja kärsimään kieltomääräyksestä. Ratkaistessaan tätä kysymystä tuomioistuin harkitsee seuraavia asioita seuraavassa järjestyksessä:

- Olisiko vahingonkorvauksen määrääminen riittävä korjaava toimi kantajalle, jos kantaja voittaisi oikeudenkäynnissä? Jos vahingonkorvaukset olisivat riittävät, kieltomääräys hylätään. Jos ne eivät olisi riittävät (esimerkiksi koska kantajalle aiheutunut vahinko olisi peruuttamaton tai muu kuin rahamääräinen), on harkittava vielä seuraavia kysymyksiä.
- Antaisiko kantajan vastasitoumus vastaajalle riittävän suojan, jos vastaaja voittaisi oikeudenkäynnissä? Jos vastasitoumus suojelisi vastaajaa asianmukaisesti, se lasketaan yleensä kieltomääräyksen eduksi.
- Jos muut tekijät vaikuttavat olevan tasapainossa, tuomioistuin säilyttää vallitsevan tilanteen. Huomioon

voidaan ottaa muita sosiaalisia tai taloudellisia tekijöitä, kuten kieltomääräyksen antamisen tai hylkäämisen vaikutus työllisyyteen tai lääkkeiden saatavuuteen.

- Viimeisenä keinona tuomioistuin voi harkita asianosaisten vaatimusten suhteellisia perusteluja, mutta vain, jos on mahdollista muodostaa selkeä näkemys siitä, että yhden perustelut ovat paljon vahvemmat kuin toisen.

Etsintämääräykset

Etsintämääräys voidaan antaa oikeudenkäyntiin liittyvän näytön tai omaisuuden säilyttämisen turvaamiseksi. Etsintämääräyksen saamisen edellytykset ovat muita kieltomääräyksiä tiukemmat, eikä tuomioistuin anna määräystä, ellei hakija osoita, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- On ilmeisen perusteltua olettaa, että vastaajan perustelut ovat heikommat.
- Menettelyyn johtaneet vastaajan toimet aiheuttavat kantajalle vakavia tosiasiallisia tai mahdollisia haittoja.
- On selvää näyttöä siitä, että vastaajalla on raskauttavia asiakirjoja tai aineistoa.
- On olemassa ”todellinen mahdollisuus” tai ”todennäköisyys”, että asiaankuuluvat asiakirjat tai aineisto katoavat, jos määräystä ei anneta.

Jäädystysmääräykset

Tuomioistuimella on valtuudet antaa jäädystysmääräys, jos se on ”oikeudenmukaista ja sopivaa”. Jäädystysmääräystä ei anneta, ellei kantaja voi osoittaa, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Kantajalla on aineellinen kanneperuste, jonka osalta Englannin ja Walesin tuomioistuimilla on toimivalta.
- Kantajalla on ”hyvin perusteltu vaatimus” vastaajaa vastaan.
- On perusteltua uskoa, että vastaajalla on varallisuutta lainkäyttöalueella.
- On olemassa ”todellinen riski”, että vastaaja käsittelee varallisuutta tavalla, joka tarkoittaa, että mitään tuomiota ei voida panna täytäntöön (esimerkiksi hävittämällä varallisuuden tai siirtämällä sen pois lainkäyttöalueelta).

Tuomioistuin noudattaa erityistä varovaisuutta ennen kuin se antaa jäädystysmääräyksiä ulkomaisten menettelyjen tueksi, erityisesti jos jäädystysmääräys olisi päällekkäinen tai ristiriidassa sen ulkomaisen tuomioistuimen antaman jäädystysmääräyksen kanssa, jossa pääasian oikeudenkäynti käydään, tai jos ulkomainen tuomioistuin on kieltäytynyt jäädysttämästä varallisuutta.

Tuomioistuin ei anna maailmanlaajuista jäädystysmääräystä, jos vastaajalla on riittävästi varallisuutta lainkäyttöalueella, ja sen on harkittava, voidaanko maailmanlaajuinen määräys panna täytäntöön maissa, joissa vastaajalla on varallisuutta.

Norwich Pharmacal -määräykset

Oikeuskäytännössä on luotu nämä määräykset, joissa vastaajaa vaaditaan luovuttamaan tiettyjä asiakirjoja tai tietoja kantajalle. Ne ovat sukua menettelyä edeltävälle luovuttamiselle (*pre-action disclosure*) ja muita kuin asianosaisia koskevalle luovuttamiselle (*non-party disclosure*), mutta luovuttamisen soveltamisala on laajempi, sillä se kattaa ”tiedot” asiakirjojen sijasta. Näitä määräyksiä voi hakea milloin tahansa oikeudenkäynnin aikana ja jopa tuomion jälkeen. Yleisten kohtuullisuusperiaatteiden lisäksi lisäedellytyksenä on, että väärinkäytös on täytynyt tapahtua ja että on olemassa vahingon aiheuttaja, jota vastaan, jos tämä on tiedossa, hakemuksen esittäjä aikoo käydä oikeutta. Määräys on välttämätön oikeudenmukaisen ratkaisun aikaansaamiseksi, eikä siihen ole muuta keinoa. Vastaaja on joko vahingon aiheuttaja tai hänellä on tähän yhteys ja hänellä on tietoa vahingon aiheuttajasta. Näitä määräyksiä haetaan *High Courtista*, ja niitä sovelletaan kansainvälisesti. Luovutuksen sisältöä voidaan käyttää ulkomaisessa oikeudenkäynnissä ilman tuomioistuimen lupaa, mikä poikkeaa oikeudenkäynnin yleisistä periaatteista.

Oikeudenkäyntikiellot

Nämä ovat kieltomääräyksiä, joilla kielletään vastaajaa käymästä oikeutta ulkomaisessa tuomioistuimessa. Kohtuullistamisen yleisten periaatteiden lisäksi on muitakin edellytyksiä. Ensisijaisesti oikeudenkäynnin kieltämisen on oltava oikeuden edun mukaista, yleensä koska kanne on nostettu kiusanpäiten tai rikkoo sopimuslauseketta, kuten yksinomaista toimivaltaa koskevaa lauseketta, jossa määrätään Englannin ja Walesin

tuomioistuinten käyttämisestä. Lisäksi oikeudenkäynnin on tapahduttava tuomioistuimessa, joka ei kuulu Bryssel I -asetuksen soveltamisalaan. Jos tuomioistuin voisi estää oikeudenkäynnin näissä tuomioistuimissa, se heikentäisi tuomioistuinjärjestelmien välistä keskinäisen luottamuksen periaatetta. Poikkeus tähän sääntöön on tilanne, jossa asia liittyy yksityiseen välimiesmenettelyyn – tällaista pelkoa ei ole.

Välimaksut

Tuomioistuin voi määrätä vastaajan suorittamaan välimaksun vain, jos vastaaja on hyväksynyt velvollisuutensa maksaa kantajalle rahaa, jos kantajan eduksi on jo annettu tuomio myöhemmin arvioitavasta rahamäärästä tai jos tuomioistuin on vakuuttunut, että kantaja saa oikeudenkäynnissä takaisin ”huomattavan määrän rahaa” (tai maanomistusta koskevan kanteen kohdalla maksun vastaajan maankäytöstä). Henkilövahinkotapauksissa maksu voidaan määrätä vain, jos vastaajan vastuun kantaa vakuutuksenantaja tai vastaaja on julkinen elin.

Kuluja koskeva vakuus

Yleisimmät tapaukset, joissa tuomioistuin voi määrätä kantajan antamaan vakuuden, ovat seuraavat:

- Kantaja asuu Euroopan unionin ja Euroopan vapaakauppa-alueen (Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi) ulkopuolella, ja kulumääräystä olisi vaikea panna täytäntöön kantajan asuinmaassa.
- Kantaja on yritys tai muu rekisteröity yhteisö, ja on syytä uskoa, ettei se pysty maksamaan vastaajan kuluja, jos se saa vastaavan määräyksen. (Päättyessään vakuuden määrittämisestä tuomioistuin ottaa huomioon, onko kantajan rahan tai varojen puute aiheutunut vastaajan toiminnasta.)
- Kantaja on vaihtanut osoitetta välttääkseen oikeudenkäynnin seuraukset tai ei ole antanut oikeaa osoitetta hakemuslomakkeessa.
- Kantaja on ryhtynyt varallisuuteensa liittyviin toimenpiteisiin, jotka vaikeuttaisivat kulumääräyksen täytäntöönpanoa häntä vastaan.

Tuomioistuin antaa määräyksen vain, jos se on vakuuttunut siitä, että se on oikeudenmukaista kaikissa olosuhteissa. Se harkitsee, käytetäänkö vakuushakemusta perustellun kanteen tukahduttamiseen ja onko kanteella kohtuullisen hyvät onnistumismahdollisuudet.

Tuomioistuimella on myös toimivalta määrätä, että vakuuden antaa

- joku muu kuin asianosainen, joka rahoittaa kanteen vastineeksi osasta menettelyn tuottoa tai joka on antanut kantajalle oikeuden nostaa kanteen, jotta vältetään kulumääräyksen saamisen riski
- joku menettelyn osapuoli, joka on ilman perusteltua syytä laiminlyönyt tuomioistuimen sääntöjen noudattamisen.

[3] Nämä ovat tiivistelmä ja tarkennus *American Cyanamid* -periaatteista.

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Väliaikaiset kieltomääräykset

Kieltomääräyksellä voidaan vaatia osapuolta ryhtymään toimiin tai pidättäytymään toimista minkä tahansa tyyppisen varallisuuden suhteen.

Etsintämääräykset

Etsintämääräys edellyttää, että vastaaja sallii pääsyn tiloihinsa, mutta ei salli hakijan hankkiutuvan tiloihin pakolla. Määräyksessä on yksilöitävä tilat, joissa etsintä saadaan tehdä, ja luetteloitava nimikkeet, jotka etsinnän suorittaja voi tarkastaa, kopioida ja poistaa. Määräys voi koskea ainoastaan todisteita, jotka voivat olla merkityksellisiä menettelyssä, tai omaisuutta, joka voi olla menettelyn kohteena tai johon liittyviä kysymyksiä menettelyssä voi tulla esiin.

Vakiomuotoisessa määräyksessä vastaajaa vaaditaan luovuttamaan kaikki määräyksessä luetellut nimikkeet. Jos merkityksellisiä todisteita voidaan säilyttää tietokoneilla, on sallittava pääsy kaikkiin tiloissa oleviin tietokoneisiin, jotta niissä voidaan suorittaa hakuja, ja kaikista löydettyistä merkityksellisistä nimikkeistä on

toimitettava jäljennökset.

Jäädystysmääräykset

Tuomioistuin voi antaa vastaajan omaisuudesta jäädystysmääräyksen, jossa kielletään vastaajaa vähentämästä varallisuuttaan lainkäyttöalueen sisällä tietyn arvon alapuolelle, tai määrätä tietyn omaisuuden jäädysttämistä. Vastaajalla on edelleen oikeus käyttää määrättyjä summia elinkustannuksiin sekä oikeudelliseen neuvontaan ja edustukseen, ja määräyksessä voidaan antaa vastaajalle mahdollisuus käsitellä varallisuutta tavanomaisessa liiketoiminnassa.

Jäädystysmääräyksen vakiomuoto on ”enimmäissummamääräys”, jossa todetaan, että sitä sovelletaan kaikkeen vastaajan varallisuuteen ilmoitettuun arvoon asti. Se kattaa kaiken varallisuuden, jota vastaajalla on valtuudet käsitellä omanaan, mukaan lukien kolmannen osapuolen hallussa tai määräysvallassa vastaajan ohjeiden mukaisesti oleva varallisuus.

Yleinen tai ”enimmäissummamääräys” kattaa kaiken varallisuuden, muun muassa irtaimen ja kiinteän omaisuuden, ajoneuvot, rahan ja arvopaperit. Määräys koskee myös kaikkea sen antamisen jälkeen hankittua varallisuutta. Siinä voidaan yksilöidä tietyt jäädystetyt omauserät, liikekäytössä oleva varallisuus ja pankkitilit. Yhteistä pankkitiliä ei jäädystetä, ellei sitä nimenomaisesti mainita määräyksessä.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Vastaajaa varoitetaan siitä, että väliaikaisen kieltomääräyksen noudattamatta jättäminen on tuomioistuimen halventamista, jonka perusteella vastaaja voi joutua vankeuteen tai saada sakkoja tai hänen varallisuuttaan voidaan takavarikoida.

Ei ole välttämättä tuomioistuimen halventamista, jos kolmas osapuoli antaa vastaajan hukata varallisuutta rikkoen jäädystysmääräystä. Jos jäädystysmääräyksestä tiedon saanut kolmas osapuoli kuitenkin tietoisesti avustaa vastaajaa jäädystetyn varallisuuden hukkaamisessa, kyseinen osapuoli syyllistyy halventamiseen. Hakijan olisi sen vuoksi toimitettava jäljennökset jäädystysmääräyksestä kolmansille osapuolille, kuten vastaajan pankkiireille, kirjanpitäjille ja asianajajille. (Vakiomuotoisessa määräyksessä oletetaan, että tämä tehdään, ja varoitetaan kolmansia osapuolia mahdollisista seuraamuksista. Se sisältää myös hakijan sitoumukset maksaa kolmansille osapuolille määräyksen noudattamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset ja korvata niille määräyksen noudattamisesta aiheutuneet vastuut.) Vaikka ne olisivat saaneet tiedon määräyksestä, pankit ja muut kolmannet osapuolet voivat edelleen käyttää vakuus- ja kuittausoikeuksia, jotka on luotu ennen jäädystysmääräyksen antamista.

Jäädystysmääräys ei anna kantajalle jäädystettyyn varallisuuteen liittyviä omistusoikeuksia. Oikeus nostaa halventamista koskeva kanne on yleensä kantajan ainoa oikeussuojakeino. Kieltomääräyksen vastainen sopimus on laiton, minkä vuoksi osapuoli, joka tietää sopimuksen rikkovan määräystä, ei mahdollisesti voi panna sitä täytäntöön. Lisäksi tuomioistuin voi joskus antaa erillisen kieltomääräyksen, joka estää vastaajaa tekemästä sopimusta kolmannen osapuolen kanssa. Omistusoikeus voidaan kuitenkin edelleen siirtää laittomalla sopimuksella, eikä siirrettyä varallisuutta yleensä voida periä takaisin, kun sopimus on tehty.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Kun väliaikainen kieltomääräys annetaan osapuolten läsnä ollessa, siinä voidaan todeta, että määräys on voimassa oikeudenkäyntiin, tuomioon tai tuomioistuimen uuteen määräykseen tai tiettyyn määräaikaan saakka. (Jos kieltomääräys on voimassa ”uuteen määräykseen saakka”, se ei raukea, kun tuomioistuin antaa tuomion, vaan vasta silloin, kun se antaa määräyksen, jolla kieltomääräys nimenomaisesti tai epäsuorasti puretaan.)

Vastaajalle ilmoittamatta annettu väliaikainen kieltomääräys on yleensä voimassa rajoitetun ajan, harvoin enemmän kuin seitsemän päivää, ja sen jatkaminen edellyttää toista tuomioistuimen päätöstä. Kun tuomioistuin antaa kieltomääräyksen ilman ilmoitusta, se vahvistaa yleensä ”palautuspäivän” myöhempää käsittelyä varten, johon vastaaja voi osallistua ja jossa se voi riitauttaa määräyksen jatkamisen. Vakiomuotoisessa jäädystysmääräyksessä todetaan, että se on voimassa palautuspäivään tai uuteen määräykseen saakka.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Vastaaja tai kolmas osapuoli, johon väliaikainen kiellon tai tekemisvelvoitteen asettava määräys vaikuttaa suoraan, voi milloin tahansa hakea tuomioistuimelta määräyksen muuttamista tai peruuttamista (joskaan hakemusta, joka liittyy jo täytäntöön pantuun etsintämääräykseen, ei yleensä pitäisi tehdä ennen oikeudenkäyntiä). Ilmoittamatta annettua määräystä koskevassa muutoksenhaussa ei tarvitse odottaa palautuspäivään asti. Vastaajan on ilmoitettava hakemuksesta etukäteen kantajan asianajajille. Hakemus on yleensä tehtävä määräyksen antaneelle tuomioistuimelle, ja sitä käsittelee usein sama tuomari.

Perusteluihin, joiden nojalla vastaaja voi tehdä tällaisen hakemuksen, kuuluvat seuraavat: määräyksen jonkin ehdon täyttymättä jääminen, olosuhteiden olennainen muutos, joka tekee tyhjiksi määräyksen perusteet, määräyksen epäoikeudenmukainen vaikutus, kohtuuton puuttuminen syyttömien kolmansien osapuolten oikeuksiin ja kantajan aiheuttama viivästys kanteen ajamisessa. Jos kieltomääräys on saatu ilman erillistä ilmoitusta vastaajalle, määräyksen purkamisen tai muuttamisen perusteena voi olla myös se, että hakija ei ole ilmoittanut olennaisia tosiseikkoja tuomioistuimelle määräyksen hakemisen yhteydessä, sekä puutteellinen näyttö siitä, että välitoimesta määrääminen ilman ilmoitusta olisi perusteltua.

Jos tuomioistuin kumoaa määräyksen, vastaajalla on tällöin oikeus vedota hakijan vastasitoumukseen ja vaatia vahingonkorvausta. Tuomioistuin määrää ”vahinkoja koskevan tutkinnan” vastaajan tappioiden selvittämiseksi, vaikka sitä voidaan lykätä oikeudenkäyntiin asti tai sen jälkeen.

Tuomioistuimella on myös valtuudet purkaa tai muuttaa välimaksua ja kuluja koskevaa vakuutta koskevia määräyksiä sekä määrätä, että kaikki määräyksen nojalla maksetut rahat tai osa niistä on maksettava takaisin.

Linkkejä

[Oikeusministeriö \(Ministry of Justice\)](#)

■ Päivitetty viimeksi: 30/09/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.